

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/45/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6725204847
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:6725204847.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členiek senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Miriam Štillovej, veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov: matky C. B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX, XXX XX C. C. X a otca F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. X, XXX XX I., t. č. J. XX, XXX XX C. C. X, v konaní o návrhu otca o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 9P/252/2025-30 zo dňa 09. januára 2026, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd výrokom I. konanie zastavil a o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom II. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na dňa 29.12.2025 Okresnému súdu Banská Bystrica doručený návrh otca maloletej, ktorým žiadal o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. B. A.. Okresný súd uviedol, že Okresný súd Banská Bystrica postúpil spis dňa 31.12.2025 tamojšiemu súdu z dôvodu miestnej príslušnosti, nakoľko vo veci starostlivosti súdu o maloletú tamojší súd vedie konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností pod sp. zn. 9P/144/2024 a pod sp. zn. 10Pc/11/2025 vedie konanie o zapretie otcovstva k maloletej. Bydlisko maloletej (C. C.) nebolo určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom podľa § 112 ods. 1 CMP a pri určení miestnej príslušnosti je potrebné vychádzať z trvalého pobytu maloletej.

3. Zo spisu vedeného na tamojšom súde pod sp. zn. 9P/144/2024 okresný súd zistil, že sa vedie konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. B. A. na návrh otca doručenom dňa 11.09.2023 a na návrh matky podanom na pojednávaní dňa 25.03.2024 voči obidvom maloletým deťom. Z obsahu spisu zistil, že uznesením tamojšieho súdu č. k. 9P/144/2024-453 zo dňa 14.10.2024 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoP/218/2024-484 zo dňa 05.12.2024 súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne zveriť maloletú K. G. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, zamietol. Dňa 07.02.2025 doručila tamojšiemu súdu matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala určenia vyživovacej povinnosti otcovi voči maloletej K. G. vo výške 300,- Eur mesačne a voči maloletej A. B. A. vo výške 200,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky. Uznesením č. k. 9P/144/2024-656 zo dňa 26.02.2025 v spojení s opravným uznesením č. k. 9P/144/2024-668 zo dňa 19.03.2025 a v spojení s uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 14CoP/98/2025 zo dňa 03.06.2025, právoplatným dňa 25.06.2025, súd okrem iného nariadil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej A. B. sumou 180,-

Eur mesačne a maloletej K. sumou 240,- Eur mesačne, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je povinný poukazovať vždy do 10-teho dňa mesiaca, na ktorý výživné poskytuje, k rukám matky počnúc dňom doručenia predmetného uznesenia.

Okresný súd skonštatoval, že konanie vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom stále prebieha. V konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia.

4. Za aplikácie ust. § 2 ods. 1 CMP, 159 CSP, § 161 ods. 1 a 2 CSP okresný súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia.

5. Poukázal na ust. § 159 CSP, v ktorom je upravená prekážka vo veci začatej tzv. litispendencia, ktorá zakotvuje právnu istotu pre účastníkov konania v prípade, ak v totožnej veci prebieha viac konaní, ktoré spĺňajú podmienku totožnosti, čo sa do subjektov a predmetu konania týka. Ide o takú podmienku konania, ktorú súd musí ex offo skúmať skôr, než začne vo veci konať a v prípade, ak zistí, že súd koná v takej istej veci, musí ex offo konanie zastaviť, nakoľko ide o neodstrániteľnú prekážku konania.

6. Nakoľko v konaní vedenom na tamomšom súde sa pod sp. zn. 9P/144/2024 vedie konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k A. B. A. s tými istými účastníkmi konania a týkajúce sa tej istej právnej veci, okresný súd konštatoval, že v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/252/2025, ktoré začalo neskôr, je preto daná prekážka litispendencie predstavujúca neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ktorá bráni súdu pokračovať v tomto súdnom konaní.

7. Keďže okresný súd zistil, že sa vedie totožné konanie, s rovnakým predmetom a účastníkmi konania, ktoré nebolo právoplatne skončené, v súlade s § 159 CSP neskoršie konanie (sp. zn. 9P/252/2025) zastavil z dôvodu prekážky litispendencie.

8. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

9. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletého dieťaťa, pretože ho považoval za nezákonné a vecne aj právne nesprávne. Podľa otca okresný súd opomenul základné pravidlo, a to, že miestna príslušnosť v konaniach o maloletých sa určuje podľa skutočného bydliska dieťaťa, nie podľa formálneho trvalého pobytu. Maloletá sa dlhodobo a reálne zdržiava v C. C. (D.), kde má trvalý pobyt od septembra 2025, má tam centrum každodenného života, nehnuteľnosť vo G. L. bola predaná, väzby na I. sú formálne. Okresný súd nezisťoval register obyvateľstva, nevykonal dokazovanie, ignoroval podania a listiny a vychádzal výlučne z formálneho údaja, čím došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, pretože miestne príslušným súdom je Okresný súd Banská Bystrica. Podľa otca okresný súd nesprávne aplikoval prekážku litispendencie, pretože v danom prípade ide o nové skutkové okolnosti, nové zásahy do práv dieťaťa, nový návrh, nové časové obdobie, samostatný návrh na neodkladnú ochranu, teda nejde o totožnú vec. Samotná existencia staršieho konania nebráni podaniu nového návrhu, ak ide o nové okolnosti. Zastavenie konania preto považoval za procesne nesprávne. Otec v ďalšom namietal nesprávne určenie kolízneho opatrovníka, pretože podľa neho správny postup je, že bydlisko dieťaťa určuje miestne príslušný ÚPSVaR, a keďže maloletá býva v C. C. príslušným je ÚPSVaR Banská Bystrica. Podľa otca zastavením konania bez vecného preskúmania návrhu sa predlžuje zásah do práv maloletej, popiera sa účel súdnej ochrany a marí sa účel neodkladného opatrenia. Navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť, vysloviť miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Zvolen, vec postúpiť Okresnému súdu Banská Bystrica, určiť ako kolízneho opatrovníka ÚPSVaR Banská Bystrica a uložiť súdu prvej inštancie pokračovať v konaní a rozhodnúť o návrhu.

10. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 09.02.2026, bolo odvolanie otca doručené kolíznemu opatrovníkovi a matke s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť (doručenky č. I. 42 spisu), ktorú možnosť nevyužili.

11. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP až § 67 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods.

1 CSP a contrario, za súčasnej aplikácie § 378 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne rozhodnutie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

12. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd zastavil konanie v dôsledku existencie prekážky litispendencie.

13. Odvolací súd uvádza, že procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby mohol súd vo veci samej konať a autoritatívne rozhodnúť. Procesné podmienky sú také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ civilného konania. Existencia a splnenie procesných podmienok je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným alebo porušeným subjektívnym právam v rozsahu Čl. 1 CSP. Súd je povinný skúmať procesné podmienky v ktoromkoľvek štádiu konania. Medzi takzvané negatívne procesné podmienky patrí aj prekážka litispendencie.

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

16. Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

17. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

18. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

19. V zhode s okresným súdom i odvolací súd uvádza, že vo vyššie citovaných ustanoveniach je vyjadrená prekážka veci začatej (t.j. prekážka litispendencie), ktorá patrí k podmienkam konania, ktorých nedostatok súdu znemožňuje rozhodnúť vo veci samej. Prekážka veci začatej bráni tomu, aby bola prejednaná a rozhodnutá vec, o ktorej už bolo skôr začaté konanie. Takýto nedostatok podmienky konania nemožno odstrániť, preto súd po jeho zistení musí konanie v ktoromkoľvek štádiu bez ďalšieho podľa § 161 ods. 2 CSP zastaviť. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 4 Obo 63/2008 uviedol, že prekážka litispendencie predpokladá rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa právo odvodzuje, pričom nejde o prekážku litispendencie, ak chýba, čo len jeden znak totožnosti vecí. O prekážku veci začatej ide teda vtedy, keď v neskoršom konaní ide o ten istý nárok, o ktorom už bolo skôr začaté iné konanie, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých strán sporu. Spor sa týka tých istých účastníkov aj vtedy, keď majú rovnaké osoby v rôznych súdnych sporoch rozdielne procesné postavenie a zároveň aj vtedy, keď v neskôr začatom súdnom spore vystupujú právni nástupcovia osôb, ktoré sú alebo boli účastníkmi skôr začatého sporu. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania (žaloby) a základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami. Pre posúdenie, či je tu prekážka začatej veci je však rozhodujúci stav v čase rozhodnutia v neskôr začatom konaní /R 97/2003, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/290/2012/.

20. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že otec sa návrhom zo dňa 27.12.2025, doručeným pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 29.12.2025 a zapísaným pod sp. zn. 1P/125/2025, po postúpení spisu Okresnému súdu Zvolen z dôvodu miestnej príslušnosti, zapísaným pod sp. zn. 9P/252/2025, domáhal zmeny starostlivosti o mal. A. B..

21. Krajský súd si k odvolacej argumentácii otca zabezpečil spisový materiál Okresného súdu Zvolen sp. zn. 9P/144/2024.

22. Z oboznámeného spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 9P/144/2024, vyhotovených overených kópií pre vec relevantných listín vyplývalo, že podaním zo dňa 31.08.2023, doručeným elektronicky Okresnému súdu Zvolen dňa 11.09.2023, otec maloletého dieťaťa podal návrh vo veci samej na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX (č.l. 1-16 spisu sp. zn.

9P/144/2024), ktorým žiadal zveriť maloletú A. B. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, určiť trvalé bydlisko maloletej, určiť, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, výživné neurčiť a súčasne s týmto návrhom podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Matka v podaní zo dňa 24.03.2024 (č.l. 128-132 spisu sp. zn. 9P/144/2024) označenom ako „Vyjadrenie matky k návrhu otca“ vyjadrila nesúhlas s návrhom otca a žiadala zveriť mal. K. G. nar. XX.XX.XXXX a A. B. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi určiť výživné, zakázať styk otca s mal. deťmi. Podľa obsahu Zápisnice o pojednávaní zo dňa 25.03.2024 vo veci návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dcére A. B. A., nar. XX.XX.XXXX (č.l. 190-194 spisu sp. zn. 9P/144/2024) matka prostredníctvom zástupcu na pojednávaní žiadala, aby súd začal konať aj vo veci maloletej K. a uviedla, že žiada, ... „obe maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, otcovi zakázať styk s maloletými deťmi a pokiaľ ide o výšku výživného, navrhujeme u maloletej K. otca zaviazat' prispievať na jej výživu sumou 250,-Eur mesačne a u maloletej A. B. sumou 150,-Eur mesačne“, teda matka podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv k maloletým deťom, a to A. B. A. a mal. K. G.. Tak u otca, ako i u matky ide o návrhy rodičov vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, a to s totožným predmetom konania, a to úprava výkonu rodičovských práv k mal. deťom. S poukazom na uvedené odvolací súd konštatuje, že v čase vydania napadnutého uznesenia okresného súdu tu už bol stav skôr iniciovaného konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, a to vedenom pod sp. zn. 9P/144/2025. Z obsahu spisu sp. zn. 9P/144/2024 bolo zistené, že konanie o úpravu práv a povinností k maloletým prebieha, nebolo právoplatne skončené, nachádza sa v štádiu znaleckého dokazovania (uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 9P/144/2024-757 zo dňa 17. apríla 2025 a uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 9P/144/2024-1020 zo dňa 02. decembra 2025, pokyn na č.l. 1252 na predloženie spisu znalcovi zo dňa 9.3.2026).

23. V oboch prípadoch, t.j. v konaní sp. zn. 9P/144/2024 a sp. zn. 9P/252/2025 platí totožnosť veci, a to vec starostlivosti súdu o maloleté dieťa - úprava výkonu práv a povinností rodičov k maloletej A. B., ktorá v sebe zahŕňa najmä určenie modelu osobnej starostlivosti o dieťa, určenie výživného, úprava styku, ďalej totožnosť účastníkov (maloleté dieťa (aj) maloletá A. B. a obaja jej rodičia), pričom vec sp. zn. 9P/144/2024 začala skôr, na ktorú skutočnosť pri rozhodovaní o predmetnom návrhu otca na zmenu starostlivosti o maloletú A. B. vedenom pod sp. zn. 9P/252/2025 okresný súd správne prihladol.

24. Za stavu zistenia, že konaniu a rozhodovaniu v prejednávanej veci sp. zn. 9P/255/2025 bránila prekážka skôr začatej veci v zmysle ustanovenia § 159 CSP, ktorá je neodstrániteľná a bráni, aby o tej istej veci prebiehalo iné súdne konanie, postup okresného súdu, ktorý konanie zastavil, bol vecne správny, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil podľa ust. § 387 ods.1 CSP.

25. Odvolací súd sa ďalej nezaoberal ostatnými námietkami otca, pretože vzhľadom na vyššie uvedené posúdenie veci, a to v rovine (ne)splnenia procesných podmienok, t.j. existencie negatívnej procesnej podmienky, sú irelevantné.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže neboli zistené dôvody pre postup podľa ust. § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.